

FIȘA DISCIPLINEI

Christian Denominations, Heresies, Other Religions. What did the Fathers of the Church say about them? (Denominațiuni creștine, erezii, alte religii. Ce au spus Părinții Bisericii despre acestea?)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă Sacră – Crearea, Conservarea și Restaurarea Bunurilor Culturale
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		<i>Christian Denominations, Heresies, Other Religions. What did the Fathers of the Church say about them? (Denominațiuni creștine, erezii, alte religii. Ce au spus Părinții Bisericii despre acestea?)</i>				Codul disciplinei	OME6014
2.2. Titularul activităților de curs				Pr. conf. univ. dr. Adrian-Aurel Podaru adrian.podaru@ubbcluj.ro			
2.3. Titularul activităților de seminar				Pr. conf. univ. dr. Adrian-Aurel Podaru adrian.podaru@ubbcluj.ro			
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					51
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					41
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					108
3.8. Total ore pe semestru					150
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Prezența minim 50% la ore, cu materialele didactice specifice, indicate de profesor - Telefoanele mobile se țin închise pe durata cursului - Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	- Plagiarea lucrării de seminar atrage după sine respingerea lucrării și nepromovarea colocviului - Sală dotată cu tablă, ecran de protecție, videoproiector, laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	<i>Gestionează drepturi de proprietate intelectuală</i> - Se ocupă de drepturile juridice private care protejează produsele ce fac obiectul drepturilor de proprietate intelectuală împotriva încălcării <i>Dezvoltă software cu sursă deschisă</i> - Exploatează și creează software cu sursă deschisă - Este familiarizat(a) cu principalele modele de software cu sursă deschisă, cu sistemele de acordare a licențelor și cu practicile de codificare adoptate în mod obișnuit în producția de software cu sursă deschisă <i>Evaluează activități de cercetare</i> - Evaluează progresele, impactul și rezultatele colegilor cercetători. Desfășoară activități de cercetare la nivel interdisciplinar - Desfășoară activități de cercetare dincolo de limitele disciplinare și funcționale <i>Promovează implicarea publicului în cercetare</i> - Dialoghează cu publicul în ceea ce privește conceperea, desfășurarea și difuzarea cercetării <i>Asigură managementul de proiect</i> - Gestionează și planifică diversele resurse, cum ar fi resursele umane, bugetul, termenul, rezultatele și calitatea necesare pentru un anumit proiect, și monitorizează progresele înregistrate în cadrul proiectului pentru a realiza un obiectiv specific într-o anumită perioadă de timp și cu un buget prestabilit <i>Gestionează date interoperabile și reutilizabile accesibile și ușor de găsit</i> - Produce, descrie, stochează, conservă și (re)utilizează date științifice bazate pe principiile FAIR (facil de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile), asigurându-se că datele sunt cât mai deschise posibil și cât de închise este necesar <i>Practică ascultarea activă</i> - Acordă atenție spuselor altor persoane - Înțelege cu răbdare aspectele punctate, adresând întrebări, după caz, și fără să întrerupă în momente nepotrivite - Ascultă cu atenție nevoile clienților, ale pasagerilor, ale utilizatorilor de servicii sau ale altor persoane și oferă soluții în consecință <i>Stabilește relații de colaborare</i> - Stabilește o legătură între organizațiile sau persoanele fizice care pot beneficia de comunicarea reciprocă - Facilitează o relație de colaborare pozitivă, durabilă, între cele două părți
Competențe transversale	<i>Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale</i> - Studentul va fi capabil să ia în considerare identitatea culturală națională - Studentul va fi capabil să susțină diversitatea culturală - Studentul va fi capabil să demonstreze cunoașterea dimensiunii multiculturale a societății europene - Studentul va fi capabil să arate sensibilitate față de diferite viziuni asupra lumii - Studentul va fi capabil să țină cont de diversitatea valorilor și normelor culturale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să cunoască modul în care Părinții Bisericii, în acord cu duhul și hermeneutica textului sacru (Sf. Scriptură), s-au raportat la erezii, denominațiuni creștine, alte religii.
7.2 Obiectivele specifice	- Să familiarizeze studentul cu textul patristic și cu normele elementare de lectură și interpretare a lui. - Să însușească noțiunile teologice fundamentale ce se regăsesc în scrierile patristice. - Să înțeleagă contextul elaborării acestor scrieri. - Să conștientizeze consecințele doctrinare ale operelor Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești și actualitatea lor pentru viața și misiunea Bisericii în lumea contemporană. - Să dezvolte capacități de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios, pornind tocmai de la această poziție a Părinților Bisericii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Părinții Bisericii: definire, contextualizare, importanța lor pentru viața și etosul Bisericii	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 prelegeri
Creștinism vs. Păgânism: proiectul teodosian	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 prelegeri
Creștinismul – adevărata „filosofie”. Raportul dintre creștinism și „filosofia din afară”, „sursa tuturor erorilor”.	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 prelegeri
Sf. Ciprian al Cartaginei: eclesiologia sa radicală	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	1 prelegere
Trei Părinți ai Bisericii și raportarea lor la iudei: Tertullian, Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Chiril al Alexandriei	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	3 prelegeri
Sfântul Irineu de Lyon: Împotriva ereziilor.	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 prelegeri
Sfântul Ioan Damaschin: poziția sa față de Islam	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 prelegeri

Bibliografie

Bibliografia obligatorie:

- Pr. prof. dr. Ioan G. Coman, *Patrologie*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (EIBMBOR), București, 1956; Sfânta Mănăstire Dervent, 1999
- Idem, *Patrologie*, vol. I, EIBMBOR, București, 1984.
- Prof. dr. Stylianos Papadopoulos, *Patrologie*, vol. I, traducere de lect. dr. Adrian Marinescu, Editura Bizantină, București, 2006.
- Arhid. prof. dr. Constantin Voicu, *Patrologie*, vol. 1, Editura Basilica, București, 2009.
- Remus Rus, *Dicționar enciclopedic de literatură creștină din primul mileniu*, Editura Lidia, București, 2003

- Claudio Moreschini, Enrico Norelli, *Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine*, vol. I, Editura Polirom, Iași, 2001.
- Hans von Campenhausen, *Părinții greci ai Bisericii*, Editura Humanitas, București, 2005
- Idem, *Părinții latini ai Bisericii*, vol. I și II, Editura Humanitas, București, 2005
- Claudio Moreschini, *Istoria filosofiei patristice*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Arnaldo Momigliano (ed.), *The Conflict Between Paganism and Christianity in the Fourth Century*, Oxford, At the Clarendon Press, 1963.
- Anne-Marie Malingrey, „*Philosophia*”. *Étude d'un groupe de mots dans la littérature greque, des Présocratiques au IVe siècle après J.-C.*, Paris, Librairie C. Klincksieck, 1961.
- J. Patout Burns jr., *Cyprian the Bishop*, Routledge, London and New York, 2002.
- Geoffrey D. Dunn, *Tertullian' „Aduersus Iudaeos”. A Rhetorical Analysis*, The Catholic University of America Press, Washington, 2008.
- Robert L. Wilken, *John Chrysostom and the Jews. Rhetoric and Reality in the Late 4th Century*, University of California Press, Berkeley-Los Angeles-London, 1983.
- Eric Osborn, *Irenaeus of Lyons*, Cambridge University Press, 2003.
- Daniel J. Sahas, *Sfântul Ioan Damaschinul despre Islam – „erezia ismaeliților”*, Ed. Doxologia, Iași, 2015.

Bibliografie opțională:

- Hill Hillgarth, J. N. (ed.), *Christianity and Paganism, 350-750: The Conversion of Western Europe Middle Ages*, University of Pennsylvania Press, 1969.
- MacMullen, Ramsey, *Christianizing the Roman Empire: (A.D. 100-400)*, Yale University Press, New Haven and London, 1984.
- A.D. Lee, *Pagans and Christians in Late Antiquity. A sourcebook*, Routledge, London and New York, 2000.
- Peter Brown, *Power and Persuasion in Late Antiquity. Towards a Christian Empire*, The University of Wisconsin Press, 1992.
- Jeffrey W. Hargis, *Against the Christians. The Rise of Early Anti-Christian Polemic*, Peter Lang Publishing, 1999.
- Geoffrey D. Dunn, *Tertullian*, Routledge, London and New York, 2004.
- John G. Gager, *The Origins of Anti-Semitism. Attitudes Toward Judaism in Pagan and Christian Antiquity*, Oxford University Press, New York, 1985.
- Jules Isaac, *The Christian Roots of Anti-Semitism*, Holt, Rinehart and Winston, New York, 1964.
- Fred Allen Grissom, *Chrysostom and the Jews: Studies in Jewish-Christian Relations in Fourth-Century Antioch*, Dissertation, 1978.
- Robert L. Wilken, *Judaism and the Early Christian Mind. A Study of Cyril of Alexandria's Exegesis and Theology*, Yale University Press, New Haven and London, 1971.
- John Meyendorff, *The Orthodox Church. Its Past and Its Role in the World Today*, St. Vladimir's Seminary Press, Crestwood, 1996.
- Johannes Quasten, *Patrology*, vol. I, II, III, IV, Christian Clasic Ave Maria Press, Notre Dame, IN, f.a.
- David Christie-Murray, *A History of Heresy*, Oxford, Oxford University Press, 1989.
- Adiel Schremer, *Brothers Estranged. Heresy, Christianity and Jewish Identity in Late Antiquity*, Oxford, Oxford University Press, 2010.

Poziții contemporane (ortodoxe și romano-catolice) despre dialogul intercreștin sau interreligios. Fundamentele patristice ale acestor poziții. O abordare comparativă	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
Nostra Aetate: Declarația despre relația Bisericii Romano-Catolice cu religiile necreștine, proclamată de Papa Paul VI în 28 octombrie 1965	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Sfântul Iustin Popovici: Biserica Ortodoxă și Ecumenismul	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Christianity and the World Religions: document emis de „International Theological Commission” în 1997	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine, documentul oficial emis de Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe, Creta, 2016	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Bibliografie		
- Sf. Iustin Popovici, <i>Biserica Ortodoxă și Ecumenismul</i>, Mănăstirea Sfinții Arhangheli – Petru Vodă, 2002. - Anthony Cernera (ed.), <i>Examining Nostra Aetate after 40 Years: Catholic-Jewish Relations in Our Time</i>, Sacred Heart University Press, Fairfield, 2007. - Hans Küng, Josef van Ess, Heinrich von Stietencron, Heinz Bechert, <i>Christianity and World Religions. Paths to Dialogue</i>, 1999.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Capabilitatea contextualizării principalilor autori patristici; - Cunoașterea liniilor de gândire definitorii pentru fiecare Părinte studiat;	EXAMEN condiționat de ➤ Prezențe la curs; ➤ predarea portofoliului de seminar.	75%

	Demonstrarea competențelor reale de actualizare a mesajului patristic în vederea transmiterii lui înspre contemporani		
10.5 Seminar/laborator	- Înțelegerea și însușirea problematicei tratate la seminar; - Capacitatea de a integra într-un discurs interpretativ propriu temele teologice discutate; - Respectarea standardelor pentru lucrările cu caracter științific, coerența în abordarea tematică, atingerea unui nivel al gândirii și al exprimării sintetice, capacitatea de muncă în grup.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrare de seminar, fișe de lucru, etc.	25%
10.6 Standard minim de performanță			
- Să înțeleagă etosul Părinților Bisericii. - Să înțeleagă faptul că raportarea Părinților la diferite denominațiuni, erezii, alte religii s-a făcut în funcție de contextul în care au trăit.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
03.05.2025

Semnătura titularului de curs

Pr. aff

Semnătura titularului de seminar

Pr. aff

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

Dr. Amfilochiu

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

